KLIMA- OG FORURENSNINGS-DIREKTORATET

Klima- og forurensningsdirektoratet
Postboks 8100 Dep, 0032 Oslo
Besøksadresse: Strømsveien 96

Telefon: 22 57 34 00
Telefaks: 22 67 67 06
E-post: postmottak@klif.no
Internett: www.klif.no

Revisjonsrapport **2011.012.R.KLIF**

Revisjon ved Glava AS, Askim

Dato for revisjonen: 2.-4. mai 2011
Rapportnummer: 2011.012.R.KLIF
Saksnr.: 2011/520

Kontaktpersoner ved kontrollen

Fra virksomheten:	Fra Klima- og forurensningsdirektoratet:
Vidar Tokerud	Gro Hagen, Kjersti Furset

Resultater fra revisjonen

Denne rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble presentert hos Glava AS under sluttmøtet for revisjonen 4. mai 2011.

Klima- og forurensningsdirektoratet avdekket 1 avvik under revisjonen:

Virksomhetens internkontroll har enkelte mangler

I tillegg er det 2 anmerkninger:

Virksomheten kan ikke dokumentere hvor ofte skorsteinsspjeld på elektrisk smelteovn er åpne.

Virksomhetens rutiner for substitusjonsvurderinger kan forbedres

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 3 og utover i rapporten.

Glava AS må sende en skriftlig bekreftelse innen **20. juni 2011** på at avviket er rettet. Oppfølgingen etter revisjonen er nærmere beskrevet på side 3.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

10. mai 2011	Gro Hagen		Einar Knutsen
Dato	revisjonsleder	Klima- og forurensningsdirektoratet	seksjonssjef

1. Informasjon om Glava AS

Organisasjonsnr (underenhet): 973122207	**Eies av:** 912008754
Besøksadresse: Nybråtveien 2, 1830 Askim	**Telefon:** 69 81 84 00
Bransjenr. (NACE-kode): 23.140 - Produksjon av glassfibrer	**E-post:** vidar.tokerud@glava.no

Kontrollert anlegg

Navn: Glava AS, Askim	**Anleggsnr:** A35004
Kommune: Askim	**Anleggsaktivitet:** Mineralsk industri
Fylke: Østfold	**Risikoklasse:** 2
Tillatelse gitt: 29.01.1993	**Tillatelse sist endret:** 30.03.2007

2. Revisjonens omfang

Formålet med revisjonen var å vurdere om det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet fungerer tilfredsstillende i forhold til ytre miljø. Klima- og forurensningsdirektoratet har blant annet undersøkt om:

- virksomhetens system for internkontroll er hensiktsmessig og dekkende
- aktiviteter utføres slik som beskrevet og uttalt
- virksomheten når sine mål og driver sin virksomhet innenfor egne rammer og de rammene som myndighetene har satt

Revisjonen ble gjennomført ved

- å granske dokumenter
- å intervjue sentralt plasserte personer i organisasjonen
- å verifisere (ved stikkprøvekontroll) at rutiner, prosedyrer og instrukser blir fulgt opp i praksis

Revisjonens tema:

- internkontroll med vekt på risikovurdering og mål/handlingsplaner
- utslippskontroll (luft)
- støy
- kjemikalier/REACH
- storulykke

Denne rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under revisjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

3. Oppfølging etter revisjonen

Glava AS plikter snarest å rette opp de avvikene som er beskrevet i denne rapporten. For at Klima- og forurensningsdirektoratet skal kunne avslutte saken, må virksomheten innen **20. juni 2011** sende en skriftlig bekreftelse med dokumentasjon som viser at avvikene er rettet.

4. Gebyr for revisjonen

Glava AS er ved denne revisjonen plassert i gebyrsats 3, jf. varselbrev fra Klima- og forurensningsdirektoratet datert 15. februar 2011. Det betyr at dere skal betale kr. 79 100.- i gebyr for den gjennomførte revisjonen. Faktura med innbetalingsblankett vil bli ettersendt.

Vedtaket om gebyr er hjemlet i forurensningsforskriftens § 39-8 om gebyr for revisjon (flerdagstilsyn). Gebyrets størrelse kan eventuelt klages inn til Miljøverndepartementet (jf. forvaltningsloven § 28). Klagefristen er tre uker fra når denne rapporten er mottatt. Klagen bør være skriftlig, begrunnet og den skal sendes via Klima- og forurensningsdirektoratet.

Klima- og forurensningsdirektoratet viser forøvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 om innkreving av gebyr til statskassen.

5. Offentlighet i forvaltningen

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via Klima- og forurensningsdirektoratets postjournal på www.klif.no , jf. offentleglova.

Kopi av rapporten sendes også til:

Fylkesmannen i Østfold, ved miljøvernavdelingen
Askim kommune

6. Avvik

Vi fant følgende avvik under revisjonen:

Avvik 1: Virksomhetens internkontroll har enkelte mangler

Avvik fra:

forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften), § 5 annet ledd punkt 4, 6, 7
virksomhetens tillatelse punkt 2.3, 6, 10

Kommentarer:

Glava AS har etablert et styringssystem ”Sånn gjør vi det i Glava”, som inneholder prosesser for styring, kjernevirksomhet og støtteaktiviteter og fungerer som IK-håndbok. Systemet er tilgjengelig via intranettet og inneholder prosesser, planer, prosedyrer og beskrivelser for aktiviteter i virksomheten.

Virksomheten mangler skriftlige rutiner for deklarering til Produktregisteret, jf forskrift om klassifisering og merking m.v. § 21. Deklareringsplikten gjelder alle kjemikalier som virksomheten er importør eller produsent av. Dette gjelder også handelsvarer som virksomheten distribuerer, f eks Armaflex. Virksomheten fikk overlevert kundeliste under revisjonen. Denne viser alle produkter som er deklarert fra utenlandsk leverandør med Glava AS Askim som kunde i Norge.

Virksomhetens målsetninger knyttet til ytre miljø er i liten grad synliggjort i styrende dokumenter. Virksomheten har flere dokumenter og fora der ytre miljø er på dagsorden, men synes å mangle overordnete og konkrete målsettinger for arbeid med ytre miljø. Jf tillatelsen pkt 2.3 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig og "Sånn gjør vi det i Glava", pkt 6 om ytre miljø. Det er i Strategiplanen 2011-2013 kun nevnt at konsesjonskravene skal overholdes ved økt produksjonsvolum og i de to siste referatene fra Ledelsens gjennomgang (18.10.2010 og 04.04.2011) er ikke ytre miljø på dagsorden.

Virksomhetens prosedyre og gjennomføring av miljørisikoanalyse har mangler (jf tillatelsen pkt 10). Virksomheten har prosedyre for risikovurdering (04F03.001) og de har gjennomført en risikoanalyse med hensyn på person, materiell og ytre miljø for flere mulige hendelser. Analysen ble sist oppdatert i mars 2011.

Prosedyren mangler blant annet:
- definerte akseptkriterier for risiko (for eksempel lav, middels og høy) og beskrivelse av disse
- beskrivelse av hva som utløser risikoreduserende tiltak
- konkret beskrivelse av hva som ligger i begrepene "Varige skader på miljø" og "Langvarige skader på miljø" under konsekvens "Skade på miljø"

Risikoanalysen kan forbedres:
- virksomheten kan ikke framvise en enhetlig oversikt/handlingsplan over prioriterte risikoreduserende tiltak relatert til ytre miljø.
- risikomatrisen har en skala fra 1-12 på konsekvens, mens prosedyren opererer med 1-5
- det bør lages et diagram for hver av konsekvensklassene person, materiell og miljø, jf NSO 2004 (Risikoanalyse).
- Tiltak/beredskap: oversikt over hvem som skal varsles må oppdateres
- Analyse nr 1.1: Tiltak C (eddiksyretank) er ikke lenger aktuell. Konsekvens ytre miljø: grad 3 samsvarer ikke med betegnelse Kritisk.

7. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under revisjonen:

Anmerkning 1: Virksomheten kan ikke dokumentere hvor ofte skorsteinsspjeld på elektrisk smelteovn er åpne.

Kommentar:
Virksomheten opplyste under revisjonen at skorsteinsspjeldet åpnes automatisk når temperaturen i filteret overstiger 150 grader. Temperaturen loggføres i styringssystemet til prosessen. Det føres ikke logg når skorsteinsspjeldet åpnes manuelt av operatørene.
Åpent spjeld medfører at avgass slippes urenset ut.
Jf også tilsvarende anmerkning i 2005, og virksomhetens tilbakemelding om opprettet logg.

Anmerkning 2: Virksomhetens rutiner for substitusjonsvurderinger kan forbedres

Kommentarer:
Alle kjemikalier som benyttes i virksomheten risikovurderes/substitusjonsvurderes med hovedvekt på indre miljø hvert annet år. Resultatet for vurderingen av de enkelte kjemikaliene legges inn i Eco-online, noe som ble verifisert under revisjonen. Virksomheten kunne ikke dokumentere gjennomførte vurderinger med hensyn på ytre miljø.

Jf tillatelsen pkt 6 som forplikter virksomheten til å etablere et system for substitusjon (planlegging, gjennomføring, oppfølging) og IK-forskriften § 5 annet ledd pkt 7.

8. Andre forhold

Virksomheten har en rutine for å holde seg oppdatert om lover og regler (04F01.002). Rutinen refererer til databasen NIKAS som skal gi Glava kontinuerlige oppdateringer på lover og forskrifter. Virksomheten opplyste under revisjonen at databasen ikke har fungert/vært tilgjengelig siden nyttår 2010/2011.

Virksomheten fikk utdelt informasjonsark om Storulykkeforskriften og ny plan- og bygningslov under revisjonen. Informasjonen er utarbeidet av Koordineringsgruppen for storulykkeforskriften (vedlegg 4 til føringer for storulykketilsyn 2011).

Støy: Virksomheten har siden 2007 gjennomført flere støyreduserende tiltak, som har resultert i en positiv utvikling i støynivået. Målingene viser < 50dB(A), som er støygrensen for intervallet natt. Det gjennomføres blant annet kontinuerlige støymålinger i målepunkt 4 ved nordenden av fabrikken. Støygrensene i tillatelsen er gitt ved mest støyutsatte fasade, men virksomheten har ikke vurdert om målepunkt 4 er representativt for mest støyutsatte fasade. Ifølge virksomheten er antallet klager på støy redusert etter at tiltakene for støyreduksjon ble gjennomført. De klagene som har kommet inn det siste året, dreier seg i hovedsak om viftestøy om natten, og det er ikke de nærmeste naboene som klager. Lavfrekvent støy, som er typisk ved viftestøy, fanges ikke alltid opp ved målinger i dB(A), og støy med rentonekarakter oppleves ofte som mer plagsomt. Støygrensene i tillatelsen er gitt i dB(A), og virksomheten har derfor ingen plikt til å gjennomføre støymålinger i dB(C) i dag. Virksomheten opplyste under revisjonen at de ikke har gjennomført støymålinger i dB(C) eller undersøkelser om støyen fra virksomheten kan ha rentonekarakter.

9. Gjennomføring

Revisjonen omfattet følgende aktiviteter:

Formøte 7. mars 2011: Forberedende møte for å planlegge revisjonen.
Åpningsmøte 2. mai 2011: Informasjon fra Klima- og forurensningsdirektoratet om gjennomføringen av revisjonen
Intervjuer og verifikasjoner 2.-4.mai 2011:

- 9 personer ble intervjuet
- befaringer til følgende steder: prosessanlegg, tankpark, bindemiddelproduksjon

Avsluttende møte 4. mai 2011: Oppsummering med presentasjon av resultatene

I vedlegg 1 er det oversikt over deltakerne på revisjonen.

10. Dokumentunderlag

Dokumentunderlaget for kontrollen var:

Aktuelle lover og forskrifter:

- lov om vern mot forurensninger og om avfall (Forurensningsloven)
- forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
- forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH)
- forskrift om tiltak for å forebygge og begrense konsekvensene av storulykker i virksomheter der farlige kjemikalier forekommer (storulykkeforskriften)

tillatelse fra Klima- og forurensningsdirektoratet datert 29.01.1993, sist endret 30.03.2007
korrespondanse mellom virksomheten og Klima- og forurensningsdirektoratet
virksomhetens egen dokumentasjon knyttet til den daglige driften og til forhold av betydning for helse/miljø/sikkerhet, se vedlegg 2.

VEDLEGG 1

Deltagere ved Klima- og forurensningsdirektoratets revisjon ved Glava AS 2.-4. mai 2011.

I tabellen under har vi satt opp en oversikt over funksjonene til de personene som deltok under formøtet, åpningsmøtet og det avsluttende møtet. Intervjuene er også med i tabellen.

Funksjon	Formøte	Åpningsmøte	Intervju	Sluttmøte
Kvalitetssjef	x	X	x	x
Lab./utv sjef	X	X	X	X
Laboratorieingeniør	X	X	X	X
Miljø/prosjektingeniør	X	X	X	X
Teknisk direktør		X	X	x
Utviklingsingeniør			X	X
Vedlikeholdsingeniør/ industrivernleder		X	x	x
Vedlikeholdsleder			X	X
Fabrikksjef		X		X
Senioringeniør, gassvaskeanlegg		X	X (under verifikasjonen	x

Klima- og forurensningsdirektoratets revisjonsgruppe:
Gro Hagen, revisjonsleder
Kjersti Furset, revisor

VEDLEGG 2

Dokumentunderlag for Klima- og forurensningsdirektoratets revisjon ved Glava AS Askim 2.-4.mai 2011

Nedenfor har vi satt opp en liste over dokumenter som var spesielt viktige som dokumentunderlag for revisjonen:

Stillingsbeskrivelser for aktuelle funksjoner for revisjonen
Organisasjonskart
Styringshåndbok (IK, kvalitet) "Sånn gjør vi det i Glava"
Strategiplan 2011-2013
Rapporter fra siste internrevisjoner
Prosessflytskjema
Risikoanalyse versjon 19.2.2009
Støyrapporter, målinger
Aktivitetsplan 2011 industrivernet
Organisasjonsplan for industrivernet
Måleprogram utslipp til luft
Prosedyrer for prøvetaking av støv og skorsteingasser og analyser av utslippsparametere
Sikkerhetsdatablader for utvalgte produkter
Utskrifter av naboklager fra avvikssystemet
Referater fra ledelsens gjennomgang, tekniske ledermøter, møter for kartlegging av miljøaspekter, kvalitetsmøter